

SỞ Y TẾ TP.HCM
BỆNH VIỆN TÂM THẦN

CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập – Tự do – Hạnh phúc

---oOo---

Số: 870/BVTT-KHTH

Tp. Hồ Chí Minh, ngày 11 tháng 10 năm 2016

V/v: Cung cấp thông tin

tổng quan về các chất gây nghiện.

TRUNG TÂM TRUYỀN THÔNG
GIÁO DỤC SỨC KHỎE TP.HCM

ĐẾN Số:.....1681.....
Ngày: 12/10/16

Kính gửi: - Trung Tâm Truyền Thông Giáo Dục Sức Khỏe

Chuyển: Phẫu Thuật... 3 Phẫu...

Lưu hồ sơ số:.....

Nhằm mục tiêu thông tin về các hoạt chất gây nghiện, bệnh viện tâm thần xin được chuyển tới Trung Tâm Truyền Thông Giáo Dục Sức Khỏe thông tin tổng quan về các chất gây nghiện, đặc biệt là các hoạt chất gây nghiện mới xuất hiện gần đây tại Việt Nam.

TỔNG QUAN VỀ CÁC CHẤT GÂY NGHIỆN MỚI

1) Định nghĩa về ma túy: có nhiều tiêu chí để xác định một chất ma túy.

Có 4 tiêu chí chính:

- Là một chất có thể gây nghiện tự nhiên, bán tổng hợp hay tổng hợp
- Là một chất có thể gây tác hại trên tâm thần, thần kinh và thể chất.
- Sử dụng có xu hướng tăng liều mới đạt được tác dụng mong muốn.
- Là chất bị cấm bởi luật pháp nước sở tại.

Trong đó tiêu chí thứ tư là quan trọng nhất.

2) Phân loại: trong y học, các chất ma túy được phân loại theo tác động của chúng, bao gồm 2 nhóm chính: ức chế-trầm dịu và kích thích trên hệ thần kinh trung ương.

2.1. Ức chế trầm dịu bao gồm nhựa thuốc phiện, Morphine (chiết xuất của nhựa thuốc phiện) và Heroin (dẫn xuất của morphine). Heroin là chất gây nghiện nhanh nhất và khó từ bỏ nhất.

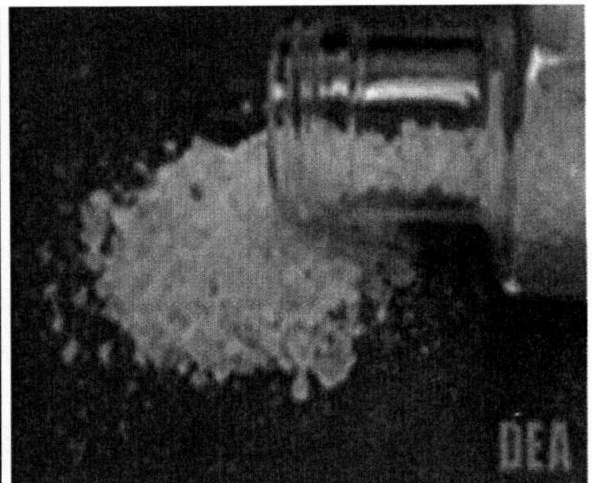
2.2. Kích thích:

- Amphetamine và các dẫn xuất như MDMA(thuốc lắc), Methamphetamine (đá)
- Cocain là bột màu trắng được chiết xuất từ lá cây Coca, Hiện chưa thấy nhiều tại Việt Nam.
- Cần sa và họ cây gai dầu (cannabis)
- Cỏ Mỹ: thường được làm từ lá Khat và được tẩm thêm các chất cần sa tổng hợp như: JWH-018, JWH-073, JWH-200, CP 47. 497 và XLR-11...trong đó XLR-11 được cho là nguy hiểm nhất vì gây ảo giác mạnh nhất trong nhóm cần sa tổng hợp.
- Mephedrone và Cathinone (tên lóng là muối tắm và được chiết xuất từ lá cây Khat).

- LSD (lysergic acid diethylamide), được biết dưới tên lóng là tem giấy/bùa lười
3. Ba loại ma túy mới xuất hiện trong thời gian gần đây là: muối tắm, cỏ Mỹ và tem giấy.
- 3.1. Muối tắm: dịch từ tên tiếng Anh (bath salts), được đặt tên trùng với một sản phẩm thông thường là muối tắm có bán tại các siêu thị để qua mặt các cơ quan chức năng. Chất hóa học trong muối tắm bao gồm mephedrone và cathinone có công thức hóa học khá giống với đá (methamphetamine) nên cho tác động trên não bộ giống như hàng đá nhưng yếu hơn. Cách sử dụng cũng giống như đá (đốt-hít).
Hiện nay tại Việt Nam chưa có kit để test nhanh phát hiện muối tắm trong nước tiểu nên người chơi ma túy đá có xu hướng chuyển sang xài muối tắm cho “an toàn” hơn.

Đá (methamphetamine)

Muối tắm (ma túy)

3.2 Cỏ Mỹ: có hình dạng giống cần sa nhưng sợi vụn hơn và có mùi thơm giống mùi sợi thuốc lá hút ống vố. Khi hút không có mùi khét đặc trưng như cần sa (dễ bị phát hiện). Được sử dụng bằng cách quấn hút như thuốc rê. Được gọi tên là cỏ Mỹ để bán được giá cao dù xuất xứ có thể không phải từ Mỹ. Trên bao bì thường có dòng chữ K2 hoặc Spice.
Thường được làm từ lá khat và được tẩm các hóa chất có tác dụng giống như cần sa thiên nhiên nhưng mạnh hơn.
Do được làm từ lá khat và tẩm cần sa tổng hợp nên cỏ Mỹ cho 1 tác động “kép” của đá (yếu hơn đá) và cần sa (mạnh hơn cần sa thiên nhiên).
Cũng như muối tắm, hiện chưa có kit để làm test nhanh phát hiện cỏ Mỹ trong nước tiểu.

Cần sa

Cỏ Mỹ

3.3 Tem giấy/Bùa lười.

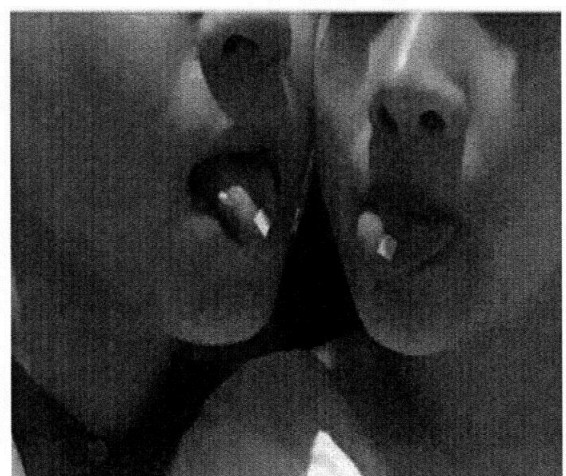
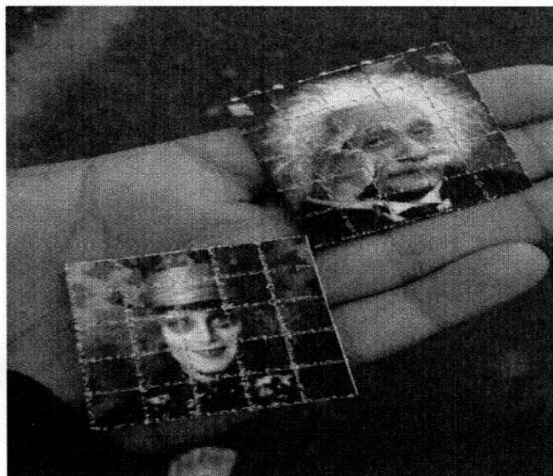
Thực chất là miếng giấy nhỏ được tẩm LSD. Đây là chất gây ảo giác mạnh nhất hiện nay, chỉ cần 1mcg/kg thể trọng là có thể gây ảo giác. Khác với hàng đá thường gây ảo thanh (nghe tiếng người nói trong tai, trong đầu phát ra) thì LSD thường gây ảo thị (nhìn mọi vật nhiều màu sắc, mất khả năng phán đoán khoảng cách, nhìn mặt người thân bị biến dạng...).

LSD vắng bóng trong một thời gian khá dài vì quá nguy hiểm, chỉ mới xuất hiện lại trong thời gian gần đây.

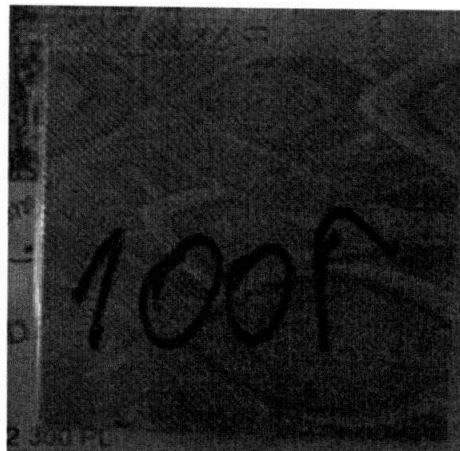
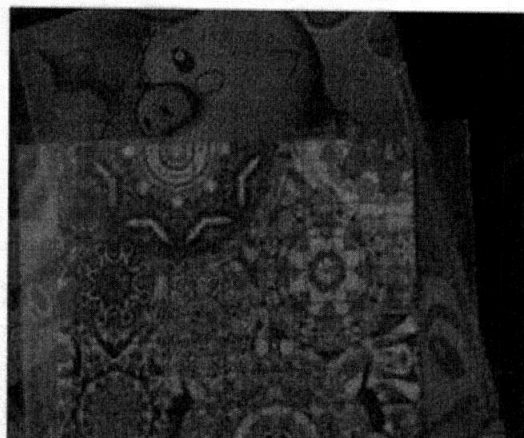
Không có nhiều báo cáo về mức độ gây nghiện của LSD vì người sử dụng LSD thường chết sau 1 thời gian ngắn sử dụng do tai nạn giao thông hoặc nhảy lầu vì nghĩ rằng mình là chim và có thể bay được.

Có thể nói: người sử dụng LSD chết trước khi bị nghiện.

Giống như muối tắm và cỏ Mỹ hiện chưa có kit để làm test nhanh phát hiện chất LSD trong nước tiểu.

Hình miếng tem giấy tại Việt Nam (hình dưới) và những miếng nhỏ được ngâm đầu lưỡi

4) Tất cả các hoạt chất có trong muối tắm, cỏ Mỹ và tem giấy đều có trong danh mục cấm (chất ma túy) theo nghị định số 82/2013/NĐ-CP và 126/2015/NĐ-CP của Thủ tướng Chính phủ.

5) Các dấu hiệu nhận biết người thân sử dụng ma túy.

Đa số các trường hợp mới sử dụng ma túy đều thuộc nhóm gây kích thích thần kinh và có các biểu hiện chung cho nhóm này.

Dấu hiệu nhận biết bao gồm:

- Mất ngủ hoặc thay đổi nhịp thức ngủ (ngày ngủ, đêm thức). Đây là dấu hiệu thường gặp nhất.
- Mất hoặc giảm hứng thú với học tập và công việc.
- Vẻ mặt sợ sệt, hốt hoảng và như đang lắng nghe tiếng của ai nói hay nhìn thấy hình ảnh kỳ dị, ghê rợn.
- Lo sợ có người đang theo dõi hoặc làm hại mình.
- Tính khí thay đổi thất thường, lúc rất vui vẻ lúc bực bội, cáu gắt
- Bất minh về thời gian và tiền bạc: vắng mặt với thời gian khá dài và thường vào ban đêm (với người sử dụng hàng đá). Luôn túng thiếu tiền bạc và hay vay mượn nhưng không trả (cho tất cả người sử dụng ma túy vì ma túy không hề rẻ).

Khi thấy người thân có các biểu hiện trên thì thân nhân nên đưa đến các phòng khám tâm thần để được điều trị kịp thời

Trân trọng.

